

الرِّتْلِكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَ قُرْآنٍ مُبِينٍ (1) رَبَّمَا يَوَدُّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ (2) ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَ
 يَتَمَتَّعُوا وَ يُلْهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (3) وَ مَا
 أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَ لَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ (4) مَا
 تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجْلَهَا وَ مَا يَسْتَأْخِرُونَ (5) وَ قَالُوا يَا
 أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ (6) لَوْ مَا
 تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (7) مَا
 نُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَ مَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ
 (8) إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَ إِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (9) وَ
 لَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعَابِ الْأَوَّلِينَ (10) وَ مَا
 يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ (11)
 كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ (12) لَا

يُؤْمِنُونَ بِهِ وَ قَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ (13) وَ لَوْ

فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَاباً مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ

(14) لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ

مَسْحُورُونَ (15)

A. L. R. These are the Ayats of revelation,- of a Qur'an that makes things clear. Often will those who disbelieve, wish that they had been Muslims. Leave them alone, to enjoy (the good things of this life) and to please themselves: let (false) hope amuse them: soon will knowledge (undeceive them). Never did We destroy a population that had not a term decreed and assigned beforehand. Neither can a people anticipate its term, nor delay it. They say: "O thou to whom the message is being revealed! Truly thou art mad (or possessed)!" Why bringest thou not angels to us if it be that thou hast the truth?" We send not the angels down except for just cause: if they came (to the ungodly), behold! No respite would they have! We have, without doubt, sent down the message; and We will assuredly guard it (from corruption). We did send messengers before thee amongst the religious sects of old: but never came a messenger to them but they mocked him. Even so do we let it creep into the hearts of the sinners - that they should not believe in the message; such has been the way but the ways of the ancients have passed away. Even if We opened out to them a gate from heaven, and they were to continue (all day)

~~~~~  
 ascending therein, they would only say: "Our eyes have been intoxicated: nay, we have been bewitched by sorcery."

ا۔ل۔ر۔ یہ آیات ہیں کتاب الہی اور قرآن مبین کی۔ بعید نہیں کہ ایک وقت وہ آجائے جب وہی لوگ جنہوں نے آج (دعوت اسلام کو قبول کرنے سے) انکار کر دیا ہے پچھتا پچھتا کر کہیں گے کہ کاش ہم نے سر تسلیم خم کر دیا ہوتا۔

چھوڑوا نہیں، کھائیں پیئیں، مزے کریں، اور بھلاوے میں ڈالے رکھے ان کو جھوٹی امید۔ عنقریب انہیں معلوم ہو جائے گا۔ ہم نے اس سے پہلے جس بستی کو بھی ہلاک کیا ہے اس کے لیے ایک خاص مہلت عمل لکھی جا چکی تھی۔

کوئی قوم نہ اپنے وقت مقرر سے پہلے ہلاک ہو سکتی ہے، نہ اس کے بعد چھوٹ سکتی ہے۔ یہ لوگ کہتے ہیں "اے وہ شخص جس پر یہ ذکر نازل ہوا ہے، تو یقیناً دیوانہ ہے۔ اگر تو سچا ہے تو ہمارے سامنے فرشتوں کو لے کیوں نہیں آتا؟" ہم فرشتوں کو یوں ہی نہیں اتار دیا کرتے۔ وہ جب اترتے ہیں تو حق کے ساتھ اترتے ہیں، اور پھر لوگوں کو مہلت نہیں دی جاتی۔ رہا یہ ذکر، تو اس کو ہم نے نازل کیا ہے اور ہم خود اس کے نگہبان ہیں۔ اے نبی، ہم تم سے

پہلے بہت سی گزری ہوئی قوموں میں رسول بھیج چکے ہیں۔ کبھی ایسا نہیں ہوا کہ اُن کہ پاس کوئی رسول آیا ہو اور اُنہوں نے اُس کا مذاق نہ اڑایا ہو۔ مجرمین کے دلوں میں تو ہم اس ذکر کو اسی طرح (سلاخ کے مانند) گزارتے ہیں۔ وہ اس پر ایمان نہیں لایا کرتے۔ قدیم سے اس قماش کے لوگوں کا یہی طریقہ چلا آرہا ہے۔ اگر ہم اُن پر آسمان کا کوئی دروازہ کھول دیتے اور وہ دن دھاڑے اُس میں چڑھنے بھی لگتے تب بھی وہ یہی کہتے کہ ہماری آنکھوں کو دھوکا ہو رہا ہے، بلکہ ہم پر جادو کر دیا گیا ہے۔

अलिफ़, लाम, रा | ये आयात हैं किताबे-इलाही और कुरआने-मुबीन की | बईद नहीं कि एक वक़्त वह आ जाए जब वही लोग जिन्होंने आज (दवाते-इस्लाम को क़बूल करने से) इनकार कर दिया है, पछता-पछताकर कहेंगे कि काश हमने सरे-तसलीम ख़म कर दिया होता | छोड़ो इन्हें | खाएँ-पिएँ, मजे करें, और भुलावे में डाले रखे इनको झूठी उम्मीदें | अनक़रीब इन्हें मालूम हो जाएगा | हमने इससे पहले जिस बस्ती को भी हलाक किया उसके लिए एक ख़ास मुहलते-अमल लिखी जा चुकी थी | कोई क़ौम न अपने वक्ते-मुकर्रर से पहले हलाक हो सकती है, न उसके बाद छूट सकती है | ये लोग कहते हैं, “ऐ वह शख्स जिसपर यह जिक्र नाज़िल हुआ है, तू यक़ीनन दीवाना है | अगर तू सच्चा है तो हमारे सामने फ़रिशतों को ले क्यों नहीं आता?”—हम

~~~~~

फरिश्तों को यूँ ही नहीं उतार दिया करते | वे जब उतरते हैं तो हक़ के साथ उतरते हैं, और फिर लोगों को मुहलत नहीं दी जाती | रहा यह जिक्र, तो इसको हमने नाज़िल किया है और हम खुद इसके निगहबान हैं | ऐ नबी, हम तुमसे पहले बहुत-सी गुज़री हुई कौमों में रसूल भेज चुके हैं | कभी ऐसा नहीं हुआ कि उनके पास कोई रसूल आया हो और उन्होंने उसका मज़ाक़ न उड़ाया हो | मुजरिमीन के दिलों में तो हम इस जिक्र को इसी तरह (सलाख के मानिन्द) गुज़ारते हैं | वे इसपर ईमान नहीं लाया करते | क़दीम से इस किमाश के लोगों का यही तरीक़ा चला आ रहा है | अगर हम उनपर आसमान का कोई दरवाज़ा खोल देते और वे दिन-दहाड़े उसमें चढ़ने भी लगते तब भी वे यही कहते कि हमारी आँखों को धोका हो रहा है, बल्कि हमपर जादू कर दिया गया है |